

1:a söndagen efter Trettondedagen

Tom Hardts postilla, tredje årgången

Predikotext: Matt. 12:46–50.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Denna sista söndag i julens vita festskrud i den högtidsklädda kyrkan har som evangelium berättelsen om Jesus vid tolv års ålder i templet. Långt ifrån att vara ett stycke fadd barndomshistoria eller en variation inom den genre, där underbarnet träder fram, är detta evangelium just evangelium, en sammanfattning, en avslutande summering av julens budskap, av detta, att *"Han förblev vad han var: evig och oföränderlig Gud, och vad han ej var, antog han: han blev människa av kärlek till människorna"*. Om ingenting mindre handlar det denna söndag, som räcker trons innersta centrum, den frälsning, som strömmar fram ur den människovordne Sonen i Den Heliga Treenighetens sköte.

För otron bjuder evangeliet, förstått och förvrängt på det sätt, varpå Satan läser Bibeln, den icke ovanliga händelsen, att ett uppväxande barn spränger uppfostrans bojor och visar sin individualitet. Barnet Jesus bryter ju upp ur föräldragemenskapen och stannar utan Marias och Josefs vetskap kvar i Jerusalem under tre dagar. Som ett intressant och inspirerande bevis på brådmogenhet, som en uppfordrande vägvisare till fullare personlighetsutveckling, som ett fall av nödvändigt lösgörande från familjen kan dagens evangelium t. o. m. vinna uppskattning från världens barn. *"Helt normalt"* säger Antikrist och upphäver sig över *"allt som kallas heligt"* (2 Tess. 2:4, Wojtyła: *Sign of contradiction*, s. 66), över det fjärde budet, som lyder:

Du skall hedra din fader och din moder, för att du må länge leva i det land som HERREN, din Gud, vill giva dig". (2 Mos. 20:12)

Det är detta bud, som fyller Marias ord med tyngd: *"Min son, varför gjorde du oss detta?"* Det är detta bud, som Jesus åter går in under i evangeliets sluttrader: *"Så följde han med dem och kom ned till Nasaret: och han var dem underdånig"*. Det är detta bud, på vilket dagens evangelium i viss mening bygger, och utan vilket det alls inte kan fattas och mottagas som Guds ord till vår frälsning, som evangelium.

Mot Marias anklagande fråga, mot det fjärde budets tyngd, mot Lagens spjutspets ställer Jesus inte sin personlighetsutveckling inte ett axelryckande, lättfärdigt, antikristligt *"Helt normalt"*, *"Vem bryr sig?"* Han svarar i stället: *"Varför behövden I söka efter mig? Vissten I då icke att jag bör vara där min Fader bor?"* På nytt hör vi den högtidliga julkymnens ord: *"Han förblev vad han var: evig och oföränderlig Gud, och vad han icke var antog han"*. Jesu rätta plats är inte i Nasaret under Josefs lydnad utan i Den Heliga Treenigheten i den evige Faderns sköte, i det tempel, där Gud bor. Marias anklagelse vänds mot henne själv, *"Vissten I då icke?"* Talade inte ängeln om *"Kristus Herren"*? (Luk. 2:11) Hade inte Elisabet sagt *"min Herres moder"*? (Luk. 1:43) Så har Maria och Josef inga anspråk på Jesus, och Lagens bud har inget att säga mot Lagens upphov, Lagens Herre. Maria och Josef står under sin son. Sonen står över sina föräldrar, och hans svar gör deras förebräelse till otro, till en förnekelse av det ordet: *"Han förblev vad han var: evig och oföränderlig Gud"*. Genom att under tre dagar träda ut ur lydnaden visar Jesus sin rätta ställning och visar fram sin lydnad som fritt antagen, som en del av sin utblottelse, som en för oss fullbordad laguppfyllelse *"för vår rättfärdiggörelses skull"*. (Rom. 4:25) När han i evangeliet slutdel böjer sig ned och ånyo på sina axlar lägger Lagens ok, lägger oket för vattenhämtningen i Nasaret, brädorna från dess verkstad, hör vi körerorna sjunga julliturgi: *"och vad han ej var, antog han: han blev människa av kärlek till människorna"*. Härom säger vi så:

I. Jesus är templets Gud,

II. Jesus har blivit Marias son och vår Frälsare,

III. Jesus helgar oss till helig lydnad.

I. Jesus är templets Gud.

Det är helt riktigt, när vi i dag från altaret har hört läsningen ur Jesajas bok, där profeten *"Såg HERREN sitta på en hög och upphöjd tron, och släpet på hans mantel uppfyllde templet"*. Det är till det stället, som Nya Testamentet hänvisar, när det om profeten sägs: *"Detta kunde Esaias säga, eftersom han hade sett*

hans härlighet, när han talade om honom". (Joh. 12:41) Jesus är templets Gud, den evige Guden, som talat med patriarkerna och uppenbarat sig vid nådastolen i templets allraheligaste och därför högtidligen förkunnar: "Sannerligen, sannerligen säger jag eder: För-rän Abraham blev till är jag". (Joh. 8:58) Det var han, som vandrade i paradiset, när aftonen kom, som visade sig i Mamres terebintlund, som tillbads av seraferna i templet.

II. Jesus har blivit Marias son och vår fräl-sare.

S:t Paulus skriver:

Han som var till i Guds-skepnad, men icke räknade jämlikheten med Gud såsom ett byte, utan utblottade sig själv, i det han antog tjä-nare-skepnad, när han kom i människogestalt. (Fil. 2:6 f.)

Dessa ord om Jesus som människovorden har sin åskådliga tillämpning på dagens evangelium. Jesus är "till i Guds-skepnad", är till hela sin person berättigad till templets stillhet, till enheten med Fadern, till att vara med honom. Ändå håller han sig inte

fast vid detta, förblir inte i templet, utan vandrar ned från Sion till Nasaret för att där vara Marias och Josefs son, Lagens tjänare, ja, "Herrens tjänare", som "fullgjorde Vad vi borde Och blev vår rättfärdighet". (sv. ps. 106:2)

III. Jesus helgar oss till helig lydnad.

När aposteln talar om det stora under, som är ju-lens och denna söndags centrum, gör han det i ett märkligt sammanhang, som inte får glömmas bort. Hans mäktiga utblottelsehymn har som inledning "Varen så till sinnes som Kristus Jesus var, han som var till i Guds-skepnad..." Hans utblottelse skall bli vår lydnad, ja,

Fördenskull må den ene i ödmjukhet akta den andre förmer än sig själv. Och sen icke var och en på sitt eget bästa, utan var och en också på andras. (Fil. 2:3 f.)

Det är den märkliga förändring, som sker i våra hjär-tan, när vi fast tror, att "Han förblev vad han var: evig och oföränderlig Gud, och vad han ej var, antog han: han blev människa av kärlek till människorna".

Amen.